

Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer

September 2013

Onderwerp: TINA: Belgische back-upfaciliteit voor pinnen

Ingeval van storingen in het Belgische pinverkeer maakt het systeem TINA (Temporary INterruption of Application) het mogelijk om 'offline te pinnen' waardoor de verkooptransacties aan de kassa's toch door kunnen gaan. Alle transacties worden lokaal verzameld in de betaalterminal en zodra de verbinding hersteld is, worden deze alsnog doorgegeven aan de verwerker. De winkelende klant merkt hier in het algemeen niets van. De pin wordt offline gecheckt in de chip, de autorisatie wordt echter uitgesteld (dus geen directe authenticatie bij de bank en saldocheck). De winkelier merkt het wel, in de eerste plaats moet hij de functionaliteit bij storingen zelf aanzetten, in de tweede plaats zijn de offline transacties niet gegarandeerd en in de derde plaats zal het geld van de later wel geautoriseerde transacties op een later moment op zijn rekening worden gestort. TINA, dat al bestaat sinds 2005, vereist een aanvullend contract en is beperkt tot debetkaartbetalingen met het nationale Belgische betaalmerk (Bancontact/Mr Cash) in combinatie met de ATOS/Banksys terminals (CCV terminals in België ondersteunen het niet). Gedurende 2009 zijn via TINA in België ongeveer 100.000 transacties verwerkt waarvan uiteindelijk 0,1% oninbaar bleek.

Wat zijn de mogelijkheden voor Nederland?

Om autorisatie te kunnen uitstellen en de transactie op te slaan is aanpassing vereist van en bij de betaalautomaat, de processor en de issuing bank (de bank van de betaler). België heeft voor het nationale pinproduct Bancontact/Mr Cash een minder complexe verwerkingsstructuur met één processor (ATOS), één centraal (voor alle banken tezamen) autorisatiesysteem (ATOS) en één automaatleverancier (ATOS). Die centrale verwerking kenden we in Nederland ook, maar niet een centraal autorisatiesysteem. Want in Nederland autoriseren de (grote) banken vanouds zelf de pinbetalingen van hun klanten. De centrale verkoop van pincontracten is in 2005 beëindigd door overheveling van de pincontracten naar de banken. Door de oprichting van Currence werd het tevens mogelijk voor de banken om de verwerking van het pinnen bij meerdere processoren onder te brengen. Marktwerving werd hierdoor bevorderd. Thans zijn Equens, CCV, Mastercard en Visa actief op de Nederlandse markt als processor. Bovendien kennen we in Nederland meerdere leveranciers van terminals. Gevolg is dat een dergelijk systeem voor Nederland op veel meer plekken aanpassingen en afstemming zou vergen.

Convenantteam nog in gesprek

Voor Nederland onderzoekt het Convenantteam¹ sinds 2011 mogelijke oplossingen die winkeliers in staat stellen ook bij een storing pinbetalingen te blijven accepteren, zoals Merchant Approved Transactions (MAT), een variant van TINA. Tot nu toe heeft dit nog niet tot een eindconclusie geleid over bruikbare alternatieven. Duidelijk is dat invoering van dergelijke alternatieven in de Nederlandse keten voor kaartbetalingen technisch niet onmogelijk is, maar dat door de veelheid van partijen die actief zijn in de pinbetaalketen veel aanpassingen noodzakelijk zijn. Een verschil met België is ook dat de internationale pinproducten, die in Nederland worden gebruikt, hoge beveiligingseisen stellen aan betaalautomaten als hierop data worden opgeslagen (de zogenaamde PCI-DSS regelgeving). Doordat offline pinnen niet mogelijk is in Nederland hoeven ondernemers nu niet aan deze (kostbare) regels te voldoen.

Conclusie

Banken en toonbankinstellingen zijn het er over eens dat er wel een alternatief bij verstoring van het pinnen moet komen. Banken hebben hier verder onderzoek naar gedaan en bespreken de resultaten momenteel met de vertegenwoordigers van winkeliersorganisaties. Zij verwachten zo spoedig mogelijk dit najaar uitsluitel te kunnen bieden.

¹ Het convenantteam bestaat uit banken en toonbankinstellingen (winkeliers, horeca en benzinebranche). Zij hebben in 2005 het eerste Convenant ondertekend met daarin afspraken over kosten van pinbetalingen en maatregelen ter bevordering van de efficiëntie en veiligheid van het betalingsverkeer. In 2009 is een nader convenant ondertekend, met nadere afspraken in het licht van het Europese Betalingsverkeer.